

Dr. S.L. Kwee

Dr. S.L. Kwee aanvaardde op 7 mei 1971 het ambt van gewoon hoogleraar in de algemene wijsbegeerte met de rede 'Instrument en instituut'.

Prof. dr. S.L. Kwee werd op 6 mei 1922 te Soerabaja geboren.

Na de gymnasium-afdeling van het Gouvernementslyceum te Soerabaja doorlopen te hebben, kreeg hij in 1940 een studiebeurs voor de studie in de natuurkunde te Leiden, maar kon daarvan ten gevolge van de bezetting geen gebruik maken. In 1940 begon hij de studie in de chemische technologie aan de Technische Hogeschool te Bandoeng, maar moest vanwege de Japanse bezetting ook deze studie staken.

Tijdens de bezettingsjaren verdiepte prof. Kwee zich in de Chinese, Indische en Europese filosofie en leerde hij Chinees en Japans.

In 1945 kwam hij in dienst van de Political Warfare Division van het Britse bezettingsleger in Soerabaja en in januari 1946 bij de Regeringsvoorlichtingsdienst. In februari had hij een aandeel in de oprichting van de Partai Demokrat Indonesia, die een politieke brug wilde slaan tussen Indonesiërs, Nederlanders en Chinezen, en werd benoemd tot algemeen secretaris van die partij. In die tijd ook kwam hij in contact met dr. H.J. Mook en Soetan Sjahrir en hielp hij mee aan de voorbereiding van de conferentie van Pangkal Pinang, die voor hem echter een politieke teleurstelling werd.

Eind van dat jaar kreeg prof. Kwee een Malinobeurs en vertrok hij naar Nederland, waar hij zich liet inschrijven aan de R.U. te Leiden.

Van 1947 tot 1950 studeerde hij daar wiskunde en theoretische natuurkunde en van 1948 tot 1952 filosofie en sociologie.

Door het plotseling overlijden van prof. dr. H.A. Kramers in 1950 kon hij zijn plannen om de studie in de theoretische natuurkunde af te sluiten met een proefschrift, niet ten uitvoer brengen. Hij bereidde zich toen voor op een dissertatie in de wijsbegeerte, schreef een proefschrift 'Methods of comparative philosophy' en promoveerde in 1953. Zijn promotor was prof. dr. mgr. F.L.R. Sassen.

Prof. dr. Kwee was in 1947 mede-oprichter, en later hoofdbestuurslid, van de Studentenvereniging op Humanistische Grondslag, was bestuurslid van het Leids Academisch Kunstcentrum en sloot zich in 1948 aan bij het Humanistisch Verbond; hij is sinds de oprichting in 1952 lid van de International Humanist and Ethical Union.

In 1950 verkreeg hij als gevolg van de soevereiniteitsoverdracht de Nederlandse nationaliteit, met behoud van de Chinese.

Van 1952-1953 werkte hij enige maanden voor de Unesco in Parijs en was van 1953 tot 1955 directeur van de Humanistische Stichting Mens en Wereld.

Van 1955 tot 1957 gaf hij als privatdocent aan de Universiteit van Amsterdam les in de methodiek van de vergelijkende wijsbegeerte.

In 1954 trad hij in dienst van de Universiteitsbibliotheek te Leiden, waar hij werd belast met de zorg voor de afdelingen Wiskunde en Natuurwetenschappen, Technieken en Bedrijven en de coördinatie tussen de Universiteitsbibliotheeken en de vele instituutbibliotheeken.

In de jaren 1955-1956 verwezenlijkte hij een grondige herziening van de systematische catalogus voor de B-wetenschappen en techniek. Hiervoor heeft hij zich verdiept in velerlei problemen van systematiek en classificatie en in de ontwikkeling in onderwijs en onderzoek. In dit verband woonde hij congressen bij van FID en Unesco, werkte hij mee aan de U.D.C., werd hoofdbestuurslid van het Nederlands Genootschap voor Documentreproductie en had een aandeel in de ontwikkeling van de microreprografie, dat laatste vooral in samenwerking met de Bibliotheek van de T.H. Delft. Hij bestudeerde de problemen m.b.t. modernisering, mechanisering en automatisering van bibliotheken en volgde cursussen bij de I.B.M.

In 1961 werd prof. dr. S.L. Kwee belast met de voorbereiding voor een nieuw gebouw voor de Universiteitsbibliotheek te Leiden en bezocht daartoe met architecten en organisatiedeskundigen moderne wetenschappelijke bibliotheken in Engeland, Italië, West-Duitsland en de vier Scandinavische landen. Door zijn werk in de Universiteitsbibliotheek had hij de gelegenheid om zijn belangstelling uit te breiden in biologische, antropologische, medisch-psychiatrische, sociaal-psychologische en technologische richting.

Intussen bleef hij studeren en publiceren op algemeen wijsgerig en vergelijkend wijsgerig terrein. In 1954 was hij mede-oprichter en tot 1962 redacteur van 'Socialistisch Perspectief' en hij is sinds de oprichting in 1959 lid van de redactieraad van 'Wijsgerig Perspectief op Maatschappij en Wetenschap'. Sinds 1954 is hij lid, later enige jaren hoofdbestuurslid, van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers. Ook is hij lid van het Nederlands Pugwash Comité.

Bij de oprichting van het Filosofisch Instituut te Leiden in 1963 ging hij als wetenschappelijk hoofdmedewerker van de Universiteitsbibliotheek over in dienst van de Centrale Interfaculteit.

Daar kreeg hij de gelegenheid de in de breedte vergaarde kennis in de natuurwetenschappen en de techniek wijsgerig te integreren en zich te bezinnen op de sociale implicaties en politieke consequenties van de ontwikkelingen in wetenschap en techniek, waarbij zowel processen van 'economisch-technische ontwikkelingen', 'democratisering en emancipatie' als de in het Oosten ontwikkelde 'technieken van psychische en sociaal-culturele vorming' in een 'integrale antropologie' kunnen worden begrepen. Hij heeft actief deelgenomen aan discussiegroepen in het Humanistisch Verbond, de I.H.E.U., het Nederlands Gesprekscentrum, de Société Européenne de Culture, de Pugwash Conferenties en de World Academy of Art and Science.

Hij leverde zeer vele bijdragen aan verschillende tijdschriften over wijsgerige antropologie, Chinese geschiedenis, de Chinese culturele revolutie, wetenschapsfilosofie en politieke filosofie.

Voorts verschenen van zijn hand een groot aantal bijdragen aan diverse bundels en een aantal boeken en brochures.

Sinds de oprichting in 1965 is prof. Kwee als docent in de Aziatische godsdiensten verbonden aan het Humanistisch Opleidingsinstituut te Utrecht en sedert 1967 is hij curator van de Internationale School voor Wijsbegeerte te Amersfoort.

In 1965 werd prof. dr. S.L. Kwee benoemd tot Fellow of the World Academy of Art and Science.

Zijn benoeming tot gewoon hoogleraar geschiedde bij Koninklijk besluit nr. 29 van 14 augustus 1970.